

ISSN : 2349-1876 (Print) / ISSN : 2454-1826 (Online)

Double Blind Peer-reviewed Referred Research Journal

**INTERNATIONAL
JOURNAL OF
INNOVATIVE
SOCIAL SCIENCE &
HUMANITIES RESEARCH**

Volume-VI, Issue-IV, October-December, 2019 (SPECIAL ISSUE)

SPECIAL ISSUE

[illegible]

ਸਰਦਾਰ ਭਗਤ ਸੁਖੀਨਾ

ਸਰਦਾਰ ਸੰਤ ਨਿਰਮਲਾ

ਸਰਬੋਤਮ ਭਾਵਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ
ਸਰਬੋਤਮ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤੀ

ਏ ਪ੍ਰਾਣੀ ਸੁਖੀ ਹੋਣ..ਸੁਖੀ ਰਹਿਣ..

ਸੰਘਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਸੁਖੀ ਹੋਣ, ਸੁਖੀ ਰਹਿਣ...ਸਾਰੇ ਵਿਕ
ਜੂਨੇ ਨਾਲ ਪੁਲ ਮਿਲ ਕੇ ਰਹਿਣ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਦਾ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਉਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਸੂਰ **ਲਗਯੋਂ ਕੂਟਕਮ**
ਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਸੋਸ਼ਲਿਸਟ ਫ਼ੁਲਿਆਲੀ ਫੋਰ ਤੇ ਕੋਰਨ ਮਨੁੱਖਾਂ
ਦੇ ਕਲਿਆਣ ਦੀ ਤੱਲ ਨਹੀਂ ਬਰਦੀ...ਉਹ ਤਾਂ ਪ੍ਰਾਣੀ ਮਾਭਰ ਦੇ
ਕਲਿਆਣ ਦੀ ਤੱਲ ਬਰਦੀ ਹੈ।

[illegible]

ਗਿਰੀਆ-ਮੁਨੀਆਂ ਨੇ ਇਸੇ ਟੀਸਵਰ ਨੂੰ ਸਰਬ ਵਿਆਪੀ, ਸਰਬ ਭਵਤੀਮਾਨ ਤੇ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਦਾ ਕਰਤਾਵਹ ਮੰਨਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਵਿਆਪਕੀ ਤਿੰਨਾਂ ਧਰਮੇ ਇਹ ਮੁਖਮ ਮੁਖਮ ਹੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰਾਖ

ਸ਼ਬਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੀਆਂ-ਮੁਲਕੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਉੱਪਰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧੋਖਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲਾਈ। ਸਦ ਅਖੀਂ ਸਦ ਦਰਬਨ ਦੀ ਚੋਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਕੋਲ ਸਾਥ ਹੋ ਜਾਣੀ ਜਾਈਗੇ ਕਿ ਕਿਸੀਆਂ-ਮੁਲੀ ਕਿਸੇ ਇਕ ਸਦ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੇ ਧਾਰਜੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਰ ਇਕ ਦਾ ਅਪਣਾ ਮਤ ਸੀ...ਕਿਸੀ-ਮੁਲਕੀ ਨੇ ਖੋਰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਕਰਕੇ ਇਹ ਦਰਬਨ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀਤ ਕਰੀ ਸੀ।

ਸਿਧਿਮਤ-ਮੁਲੀਆਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਦੇ ਹੁੰਦਮ ਹਾੜੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਨਿਰਾਸ਼ਰ ਕੀਤੇ। ਉਸ ਉੱਪਰ ਸਿੱਖ ਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਘੱਟ ਹੈ। ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਫਲਸਫਾ ਇਸ ਦੇ ਮੋਹ ਦੇ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਇਕ ਪੁਰਾਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿਹਾਈ ਵਿਚ ਜਾਈਏ ਤਾਂ ਸਭਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਯਕੀਨਨ ਸਭੇ ਸਿਧਿਮਤ ਨੇ ਅਸੀਂ ਪੁੱਤਾਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜਿਸਦਾ ਪਤਾ ਕਰਨਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਹੋ ਸਭੀ ਅੰਗਾਂ ਦੇ ਉਹ ਹੋਵੇ ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ। ਉਸ ਫੀਲ ਨੂੰ ਦੇਖ ਇਹ ਕਲਾਨ ਕਰੀ ਮੁਕਤਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਹ ਦੀ ਸਭ ਪਾਸੋਂ ਤਾਂ ਬਾਹਮ ਅੰਗੀਨ ਬਾਹਮ ਹੈ।

ਕਿਰੀਸ਼ੀ-ਮੁਸਲੀਮਾਂ ਦਾ ਧੂਹ ਖਤਮ ਹੋਣ ਨਾਲ ਇਹਨਾਂ ਭਾਸ਼ਣਕਾਰਾਂ ਦਾ ਹਾਲ ਹੀ ਕੁਝ ਵਿੱਖੇ ਸਿੱਧ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਕੁਝੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਕੁਝੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ-ਮੁਸਲੀਮਾਂ ਦੀ ਮੂਲ ਵਿਚਾਰਥਾਵਾਂ ਜਾਂ ਸੋਚ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਈ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝੀਆਂ ਆਖਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਸੁਰੱਖੀਆਂ ਮੁਸਲੀਮਾਂ ਤਕ...ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ...ਜਿੰਨ੍ਹ ਧਰਮ ਦਾ ਨਾਂਅ ਲੈ ਕੇ ਮਨ ਮਰਦੀ ਦੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਚਾਨਣਾ ਕਿਰੀਸ਼ੀਆਂ ਜਾਂ ਮੁਸਲੀਮਾਂ ਲਈ ਉਹ ਵੇਰਵੇ ਹੀ ਮੁੱਖ ਆਖਣ ਨਾਲ ਹੋਣ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀਆਂ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਭਾਣੀ ਵਿਚ ਕੇਸੇ ਦੇ ਅਖੀਰੀ ਦੀ ਖਰੜੀ ਜਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਭਰਤਤ ਰੂਪੀਨਾਂ ਦੇ ਬੰਧਨ ਕੀਤਾ। ਇਹਿਥਿਥਿ ਵਿਸ਼ਿਸ਼ਮ-ਮੁਖੀ ਦੇ ਬਾਘਰ ਇਹੀ ਨੇ ਭਰਤਤ ਮਾਰਗ ਵਿਚ ਰਹਿਣੀ-ਹੋਣੀ ਦੀ ਕਰੜੀ ਸਾਧਨਾ ਕੀਤੀ ਕੀਤੀ। ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਦੀ ਭਾਣਾ ਨੂੰ ਨਕਾਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਭਰੜੀ ਭੀਰਦੇ ਅਖੀਰ ਨਾਨਕ ਵਿਚ ਅਖੀਰ ਪਾਈ ਵਿਚ ਭਾਈ ਜੀਰ ਭਰੜੀ ਜੀ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਕੇਸੇ-ਪਾਘੜੀ ਨੂੰ ਰੂਪੀਨਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜੋਸੇਂ ਹੋਈ ਕਾਈ ਨੂੰ ਸਾਭ ਭਰਤਤ ਦੇ ਅਖੀਰ ਭਰਤਤ ਕੀਤਾ ਜੀ ਜੀ ਅਖੀਰ ਭਰੜੀ ਨੂੰ ਧਰਤ ਦੇ ਅਖੀਰ ਸਰੂਪ ਦੇ ਪਾਥ ਰੂਪ ਕੀਤਾ।

ਭਾ. ਮਹਿੰਦਰ ਕੋਰ ਗਿਲ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ, "ਬੁਦਬੁਦ ਦੀ ਸਾਜਨਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਛਤੂਰ ਪ੍ਰਮਿਤ-ਚਿੱਤ ਹੁਲਸ ਵਿਚ ਦੇਖਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਿਸ਼ੂਵੀ ਬਹੁਰੰਗੀ ਹੈ। ਵੰਨ-ਸੁਵੰਨਤਾ ਇਸ ਦਾ ਖਾਸਾ ਹੈ। ਇਕ ਪਾਸੇ, ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ